

La Veu de la Comarca

Setmanari Regionalista de Tortosa

ANY II.

PUGNA PRO PATRIA

NUM. 69.

LA CATALUNYA QUE VOLÉM. — Liure, ni dominada, ni dominadora y respectada: las regions germanas — Estimada per son valer al exterior y temuda per sa forsa — Acullí com a propi al foraster què treballar hi vinga. Y à manar y à cobrar, ò fer lleys y à júdicar, cada hú à casa seva que prou hi té que fer per a entendre. Els empobles de la terra y poches, actius y intel·ligents. — Ennobuida, altra vegada en llibres de tot saber, la que fou llengua de Sants y de Reys. — Las universitats y escoles tornades a son esser: obradors oïvums, una Catalunya nova, de vida expansiva y en constant progrés, seríament religiosa y il·lustradament tolerant. Repoblades les muntanyes per grans boscos, crescants pels singles els corredors enginyos moderns, trayent del terren y de les mines els fruits y minerals. Les aigües de sos rius saltant des cascada en cascada movent enginyos del treball. — Conservats com reliquias els monuments enrunats o antichs y alsarne d'un art fill llegítim del antich criat en els avensos actuals. Voltar les vellies poblacions històriques de populoses y amplias ciutats modernes. — Ports oberts als productes de tots lochs; assegurats ab tractes d'una nació seria; veure al potentat ab afany de ser estimat y útil à la Patria y al obrer intervinde en el govern donant-li lo que cristianament y per dret li pertoca. — Voléim deixar a nostres fills aquesta Catalunya gran avuy, com ho fou pera son temps la de nostres passats. — Pera ob tenirlo tenim lo precis: Força, riquesa y intel·ligència. Reprimim el vici del egoisme y exaltém la virtud que a cap ens manca. L'amor à la Patria. — LLUIS DOMÈNICH Y MUNTANER

PREUS DE SUSCRIPCIO

Tortosa al mes. 50c.
Fora semestre. 300c.

DIRECCIÓN Y REDACCIÓN

Carrer del Parque, N.º 8.

Tortosa 1 Maig de 1904.

La Redacció no fa seus los conceptes ni contenuts dels articles firmats o copiats.

SANTORAL

Diumenge 1 de Maig IV, després de Pasqua. N.ª S.ª de Montserrat, patrona principal de tots los bisbats de Catalunya. S. Feliu y S. Jaume aps. — Dilluns 2. S. Afanasi b. y d. y sra. Zoc mr. — Festa nacional. — Dimarts 3 (Abans) — La Invenció de la Santa Creu. — Dimecres 4, Santa Mònica, vídua. Dijous 5, La Conversió de San Agustí y San Pío V. p. — Divendres, 6, San Joan Ante-Pontam-Latinam. — Dissabte, 7, San Estanislao, b.

S. Jordi

La festa del Patró de Catalunya que se commemora el dissapte de la setmana prop-passada y de quina festa no ens fou possible ocuparmosen per tenir que donar cabida a part dels actes ocorreguts en diferents indrets de Catalunya ab motiu del viatge regi, hu fém avuy dedicant-hi gustosos la major part del present número y copian la Llegenda de Sant Jordi de Joseph Puiggari.

Son culte e fou gran en nostres ravan passats com hu proba molts fets de nostra historia tortosina en particular los baixos relleus que hi havia en el antiquissim portal major de Remolins banda y banda del escut de Tortosa, quins trossos mal apilats estan en lo Museo de Tortosa y en quins si veu encara San Jordi, el dragó, la dama, Santa Margarita y el Salvadó.

Lo culto de Sant Jordi es verament la santificació del esperit caballerech de la edat mitja, un veritable mito cristià, si be això no sia negar la existencia del Sant, qu'en los cronistas religiosos se contrau a diferents llocs y temps, confós a voltas ab sant Teodor, qual llegenda ofereix semblants episodis (1). De totas maneras, aquest culto es molt antic,

(1) Jordi es un nexo de las dos paraulas ghe terra y ergon, equivalent a bon conreador de la terra, ó conreador por excellencia. La iglesia venera fins à cinc sants d'eix nom, y entre 'ls grecs al benbuyrat guerrer se l' apel·la mártir sobre excellent. Molt hi ha escrit de sa vida y miraclos, mes algunas d'eixas historias passan per falsas, segons declaració de la propia autoritat eclesiàstica. Com se podra veure en la curiosa que compiem, trata del santoral de Voragine.

puig segons Eusebi, l'emperador Constanti tenia una pintura que representava al sant caballer lluytant ab lo drach.

Los regnes d'Aragó y Catalunya degueren molt a son sant patrocin, essent fama que moltes voltas s'aparegué lluytant per ells en los camps de batalla, y decidint la victoria contra l' poder dels moros. Segons tradició, sa primera assistència fou en la batalla de Alcoraz, l' any 1096, y per memòria perpetua del fet, lo rey En Pere Sanchiz d'Aragó mandà bastir a allí mateix una iglesia en honra y glòria de Sant Jordi, patró de la caballeria cristiana.

Jordi va esser de molt notable nissaga de Capadocia.

Arribá un cop a la ciutat de Sírena (1), província de la Líbia, prop de lo qual hi havia un estany, y en ell cert monstre qu' embestia ja la ciutat, y corrompent l'aigua ab son alej de manera que l'atribulat poble, pera lliurar-se de sa furiosa ira, tenia que donarli dos oyellas per jorn.

Quant lo bestiar s'acaba val caldre acudir a las personas y ja s' pot pensar ab quin dòl los pares li entregarían sos fills, fins que 'ls bagué menjats a tots!

Tocà finalment la sort a la filla del rey, qui molt enuijat parlà així al poble: — Preneu tot mon tot mon argent, la meytat de mon regne, pero deixeu-me ma filla! Furiosos los ciutadans li respondigué: — Escolta, Sobirà, aquesta ley tu l'has posada: tots nostres fills han mort, i ara vols eximir a ta filla? Si no cumplereixes lo que manares, crearem ton palau y à tú dins d'ells. Lo rey, sentint asso escalata en plor, clamant: — Oh preat tresor! Que serà de tu? Y girantse al poble: Concediu-me almenys, los digué, vuyt días pera plorar à ma filla! Concedi mi lo terme, mes luego d'expirat, torna'l poble ab gran avalot, díhen:

— Acás vols que 'ns perdém tots à causa de ta filla? Observeu com ja 'ns inficiona l' alej'l dragó.

Covensut lo rey de que no hi havia medi de salvació vestí a la prin-

(1) Serà Cirene, capital de la Pentapolis, en la Líbia sobiran.

cesa ab robas reials, y plorant y adrassantla li digué: — Oh filla adorada! jo esperaba tenir nens de tú que heretarian mon regne, mes en lloch d'assó vas a esser llurada al dragó que t' devorara. Vinga la mort ans de veure una fi tant desastrosa! La princesa s' tira à sos peus pera que la beneixi y abrassantse de nou, ab planys d'abdomi per l'últim fou condutida a la fera (1).

Passaba casualment per allí Sant Jordi, y veient a la donzellata una mar de llàgrimas li preguntá que tenia. Ella li respongué: — Oh bon cavaller, fugiu de seguida si no voleu morir ab mi! Respongué lo Sant: — No temis, minyona. Digasme

qu' esperas aquí ab tot lo poble?

Senyor, replicá ella, veig que teniu molt ardiment, mes no us exposueu à perim de mala mort: salveuvi tors en seguit. — Nom en amire, digué ell, sens ell cert monstre qu' embestia ja la ciutat, y corrompent l'aigua ab son alej de manera que l'atribulat poble, pera lliurar-se de sa furiosa ira, tenia que donarli dos oyellas per jorn.

Quant lo bestiar s'acaba val caldre acudir a las personas y ja s' pot pensar ab quin dòl los pares li entregarían sos fills, fins que 'ls bagué menjats a tots!

Tocà finalment la sort a la filla del rey, qui molt enuijat parlà així al poble: — Preneu tot mon tot mon argent, la meytat de mon regne, pero deixeu-me ma filla! Furiosos los ciutadans li respondigué: — Escolta, Sobirà, aquesta ley tu l'has posada: tots nostres fills han mort, i ara vols eximir a ta filla? Si no cumplereixes lo que manares, crearem ton palau y à tú dins d'ells. Lo rey, sentint asso escalata en plor, clamant: — Oh preat tresor! Que serà de tu? Y girantse al poble: Concediu-me almenys, los digué, vuyt días pera plorar à ma filla! Concedi mi lo terme, mes luego d'expirat, torna'l poble ab gran avalot, díhen:

— Acás vols que 'ns perdém tots à causa de ta filla? Observeu com ja 'ns infaciona l' alej'l dragó.

A vista d'aytal miracle, lo rey y

lo poble se baptisaren, y Sant Jordi treyent sa espasa, acabà ab lo monstre y l' feu llansar fora de la ciutat. Quatre parells de bous foren mesnester pera rossegarlo fins a un camp vehi.

Las persones en esta occasió rejenerades per lo baptism, passaren de 22.000. Lo rey manà erigir en honor de la Verge Maria y de Sant Jordi, una bellissima església, al peu del qual altar màna una font d'aygua molt clara, que cura de tot mal a quants ne beuen. Habentse ofert al Sant molts bens y riquesas, no volgué acceptar res, disposant que tot fós entregat als pobres. En canvi aconsellà al rey quatre cosas: que cuydés de la església de Deu, que honrés a sos ministres, que ohis ab diligència lo divinal misteri, y que tingues sempre esment dels pobres. En això habentlo besat, se'n despedí.

Imperaban llavors Dioclecia y Maximí ferrosos enemis dels cristians a qui feyan tan cruel persecució, que sols en un mes proporcionaren corona de glòria a 17.000. Alguns s'acobardaban per temor als tormentos, y no faltaren porucs que tornaren a adorar als deus falsos. Sant Jordi observant això, llença lluny l'hàbit de caballeria pera vestir lo cristia, y mesclantse ab los altres, digué: — Los deus infernals han fet inmolat a estos, mes nostre Senyor Jesucrist los ha salvat. Ohit per lo pretor, respongué: — Cóm' gosas tractar d'infernals a nostres Sants? Digam de hont ets y qual es ton nom. Lo Sant li respondé: Mon nom es Jordi: nascu qui de preclarà nissaga, y vingui açi per manament de nostre Senyor Jesucrist, pera consagrame llealment a son servey.

Veyent lo pretor que no l' podia doblegar, mana li donessin torment y li abrasessin las entranyas ab enterxes encoses, fregantli després las llagas ab sal. En recompensa, aquella mateixa nit li aparegué Jesucrist voltat de llum, y l' consola dolsament, per qual presència prengué tal coratje, que ja s' reya dels tormentos.

Dioclecia, acudint a altres medis, cridà a un enemigo y li digué: — Los cristians ab son art, enervan lo torment, menyspreant tot sacrifici a nostres deus. Lo magich contestà:

(1) Segons las tradicions llegendaris, lo nom d'aquest rey era Servi, y l' de la princesa sa filla Margarida. Es facil que ab motiu del dragó se la confonga ab la santa d'eix nom.

Jo responc ab mon art, que podré mes qu' ells. Tot lo d' est home's conclou en invocar lo nom de Deu. Llavors barrejant vi ab metzinas, lo doná a beurer á Sant Jordi, qui després de signarlo, lo prengué sens dany algun; y habentli donat altre beguda mes fortia, també se'n lliura. L'encisador en gran manera maravillat, se tira a sos peus plorant, y de manantli de gracia que 'l fes cristia. Per tal motiu, lo dia següent li tallaren lo cap.

Lo jutje val fer metre á Sant Jordi sobre una roda tota plena de coltellis; mes tan bon punt l' estengueren en ella, se trencà de sí mateixa. Després lo llansaren dins una caldera plena de plom fos, y també sortí sens mal, fent la senyal de la creu.

L'emperador, ja que res podia ab rigors, cregué fersel seu ab bonas paraulas, y li digué: «Jordi, mira quant bons son nostres deus, puig ells te ajudan lliurante de mal. Converteixte, y de segur t' perdonarán encara que 'ls hajias malehit. Creume; deixa ta vil creencia y donal's sacrificis, perquè d'ells y de nosaltres tambe sias honrat. L' Sant respongué: «Per qué desde l' principi, en lloc de ferme patir, no'm parlabas ab igual amor? Prompte estic: fassas lo que tu demanas. Eixa aparent sumisió enganya a Diocleciá, y prompte maná fer una crida perque tothom veijés com Jordi sacrificaba.

Se junta en efecte tot lo poble, joys per las bonas disposicions del Sant; mes encara est no trepitjà lo llindar del temple, que tots los ídols caiguéreran de sos pedestals, y s'obri 'l cel vomitant foch que abrassa edifici y ministres, quals restos a mes foren tragats per la terra. Sant Ambrós aludint a est passatge, diu en lo prefaci de la missa: «Oh Jordi, cavaller fidelíssim! Tú sol entre 'ls altres, vetllant per la cristiandat, manifestare la grandesa del nom de Deu, y lo cel te doná tal virtut, que no pogueren contrastarte 'ls dolors suferts, deixant humiliat lo poder del príncep de la terra. ¡Oh benhuyrat y nobilissim cavaller, qui per sa condescendencia no sols ablani al sobirà temporal, sino que deixá avergonyit a qui 'l perseguia, y soterrats los ídols fins al fons del abism!

Al saber Diocleciá lo fet per Sant Jordi, cridá l' altre cop a sa presència, y li digué: «Quins embolics son los teus, malvat home, pera poder fer semblant iniquitat? Jordi respongué: «No hi ha tals embolics. oh rey. Vina ab mi, y veurás com sacrifico novament. Comprenc ta malicia, respongué l' emperador: ara voldrias que la terra m' engollís a mi, com ha engollit mon temple y mos ídols? —Dicas doncs, replica Sant Jordi; com vols que t' apadrinian aquells que asi mateixos no han pogut valerse? Llavors l' emperador girantse a sa esposa Alexandra, li va dir: «Nostra secta defalleix, puig est de segur ha confós a nostre Deus! Ella li contestá: «Home cruel, quantas voltas t' he dit no fosses tirà ab los cristians, ja que tan clarament son Deu lluyta per ells! Sàpias ara que jo també só cristiana. Aytal revelació deixá al Emperador fet de pedra. —¡Oh dolor! exclamà; qui donchs ha pogut cambiarte així?

Sens perdrer moment, disposá que la penjessen per los cabells y la feressen ab forts colps. Ella entretant dirigia a Sant Jordi estas paraulas: —Oh estel de veritat! ¿quina creus serà ma sort? ¿Ahont aniré sens estar bateijada? Sant Jordi l' aconhortà dihentli: —No d'uptis, senyora, que ta sanch vessada t' servirà de baptisme y de corona. La nova mártir adorant a Deu, acabà entregant-li son esperit.

L' altre jorn, donáren contra Sant Jordi la sentencia de ser rossegat per vila, y últimament escapsat. Implorent ell de nostre Senyor, que a quants demanessin ajuda y salut los hi acordàs benignament, sentí una veu divina que desde 'l cel deya: —Ta oració será atesa! Pocs moments despresa, tallat lo cap, finí son martiri.

Al retornarsen Diocleciá, ab sos ministres y sayons, caigué un foc del cel que a tots los consumí.

LO DEL CANAL DEL EBRO

El dia 23 del que som tots los diaris locals publicaban uns telegramas enviats al Minstre de O. P. per l' Ajuntament y per el Diputat Sr. Ayuso, en los que se demanava, se suspengués la publicació del anuncí de subasta en la forma que prevé la llei de 10 de Jané de 1902 pera la construcció del canal de la esquerra del Ebro, fins que l' Ajuntament l' hi hagi enviat una instancia reflejando deseos y conveniencia Comarca y fins que l' diputat hagi visitat al Sr. Minstre, visita que diu farà ans de que s' obrin las Corts, en la que li exposarà aparte de las dificultades legales de la ley de 10 de Enero, su abierta contradicción con intereses públicos de la Nación y particulares de la Comarca.

Verdadera sorpresa han causat tals telegramas a tothom perque si efectivamente existeixen tals perills y dificultats, no son eixas nascudas avuy, sinó que van començar el dia de la publicació de la llei del 10 de Jané de 1902 y desde llavors, que tan l' Ajuntament, com el diputat, n' han tingut de sobras de temps per fer instancies y visitas, y tal vegada mes oportunas allavonsses qu' arà.

No volem discutí la oportunitat, la qüestió es, que si efectivament la llei de 1902 es perjudicial pera la Nació y pera la Comarca y a mes té dificultats legals tan l' Ajuntament, com el diputat, haurán prestat un gran servei, mes si tal cosa no fós, gran seria la responsabilitat que contraurian y per això ens sembla que tan per ells com per el país convindria que de una manera clara y breu se posessen de manifest totes las rahons y fonaments ab que s' basen las dos entitats pera haver retardat el reclamar o protestar de la llei del 10 de Jané de 1902 y com també las rahons y perjuixos que avuy per escrit y de paraula se proposan exposar al Minstre, retardant ab tal motiu lo dia de la subasta.

Retalls

El Liberal, aquell rotatiu que tan escandalisá per la desaparició d' una bandera en la platja de San Salvador, —cap y causa de l' empresonaument de digníssimas personas— y que denuciá a un virtuós sacerdot per l' horrendo delito d' ensenyantar la doctrina en català, s' expressa ara de la següent manera:

«Pasamos por alto breve discurso de D. Alfonso. El Rey, traduciendo

lo que en bona pràctica constitucional le habían sugeridos sus consejeros, lamentó no conocer la llengua catalana, y ofreció, para su nuevo viage a Barcelona, traerla aprendida. No hay nada de particular en eso, digan y piensen lo que quieran las regiones de lengua castellana. En catalán contestaban de oficio a los Concilleres de Barcelona, el emperador Carlos V, Felipe II y Felipe III.

Ja veuen que per lo que fa referencia a la llengua catalana no hi tress que dir *El Liberal* y fins ho justifica recordant que antigamente los reys d' Espanya empleavan la llengua catalana en los oficis dirigits als Concillers de Barcelona.

També l' decadent rotatiu passa, com veurán, per lo de l' autonomia, però...

«No nos asusta a nosotros, ¿qué ha de asustarnos?, la idea de la autonomia regional que, al paso del monarca, ha rebrota lo hasta en los rincones más humildes de Cataluña. Nos asusta el ver como el primer ministro de la Corona recoge, no la esencia, sino las fangosidades. Nos alarma el verle encomendar a manos reaccionarias el cultivo de una semilla, que, bajo el poder de semejantes hortelanos, en vez de remedio se tornará ponzoña.»

Pera que 's desalarmi *El Liberal*, propósem que el cultiu de l' autonomia s' encarregui als hortolans del cofrade y als de *La Publicidad*, perquè si fins ara han segut los unichs periódics, catalans que han combatut a sanch y a foch las ideas autonomistas propagades per nosaltres, ningú més indicats que ells pera portarlas a la pràctica y... reventarlas. Aquets rotatius gastan una llògica que vaja... fa riurer.

Lo terrible Junoy, vá parlar en un meeting celebrat a Tarrasa lo dia que hi aná el Rey, y s' esgargamella recomanant *prudència, mucha prudència...*

Pero al pujar al tren de tornada a Barcelona, vá donar un crit de *viva la revolución!*

Contan las crónicas que la gent que hi havia a l' anden se vá posar a riurer.

Realment aquets *amigos del poble* ja no representan comedias, sino sainetes

El senyor Villanueva, ex-ministre, se'n va a Orán a estudiar la qüestió del Marroc.

Potser tira una mica massa cap a l' esquerra 'l senyor Villanueva, pero encara que no hi tirs, ¿qué estudiaría a l' Àfrica?

El viatge se sembla molt al que va fer als Estats Units y Cuba 'l senyor Canalejas, quan la guerra.

Ni ell ni nosaltres ne treurem res.

Se perdrá lo del Marroc com lo del Atlàntich, ab estalvi de sanch y diners, si á Deu plau, y en Villanueva no cambiará de tarannà, com no hi ha canviat en Canalejas.

Els nostres politichs no aprenen mai. Quan miran, no veuen; quan escoltan no senten; quan els hi parlant no comprenen.

Es perdre temps anar a Orán, com ho fora anar a Tánger; lo que s' havia de fer al Marroc és tot lo que no s' ha fet,

Aquest és el millor estudi.

V la millor resolució si s'hi fos á temps. Que no s' hi és.

Qui sab, ab tot, si en Villanueva podrà trobar el desllorigador.

Potser si amenassés ab que en Rodríguez Sampedro, cas de no reconéixens els drets que tenim a influir en el Marroc, fent un discurs cada setmana parlant del assumpto, lograría alguna cosa.

Y no dich cada dia, perque un discurs del ministre d' Estat no hi cap en un dia.

Si ab aquesta amenassa no 'n tenia prou, podrà afegirhi que 'l discurs serà comentat ab notas del senyor Osma.

Podrian fer més por aquets treballs, que la compra d' acorassats y l' envio de batallons a Mallorca y Canàries.

Y a propòsit d' acorassats: En Maura va dir que respecte a la marina no hi havia més que dos camins a seguir;

Véndres els barcos que tenim o comprarne de nous.

Y com que casi tothom està pel primer camí...

Podriam vendre 'ls barcos, que tenim a Russia.

Per lo que 'n fan, ja 'ls servirian els nostres.

No se 'ls cambiaria la planeta.

D' assí y d' allá

Los nostres toreros están de pega, tot sovint hi son.

Un dia la cuixa.

L' altre 'l cap.

Se veu a les clares que l' arte de la tauromaquia va de menos.

Y això es un signe infalible de la nostra degeneració.

Y encare n' hi ha que no ho volan entendre qu' això del torear fa la rassa!

Y tant! Ves, qui no s' enrecorda qu' en los buenos tiempos del Cid eram els reys dels toreros!

Oh tempora, oh mores!

En Lerroux, aquell célebre menjacreatures de Barcelona y qu' allí l' anomenan l' emperador del paralelo, això ha proclamat rey.

Y no s' crequin rey de copes, perque això ja fa molt de temps que ho es.

Ni d' oros, perque encare que no fassit tant de temps, també ho es.

Sinó d' espases.

Nada menos que tot ho vol matar.

Y no poc!

Ho fa com un boig que jo coneixia qu' es deya rey, no se si de cartró, y que a cada ordene y mando no n' feya poca de sanc!

Are, el pobre, es a St. Boy, tinc ententes.

Qu' es lo que volen fer ab Lerroux alguns bons amics seus.

Y es natural,

Faran una bona obra.

L' assumpto del tractat franc-inglés en la qüestió del Marroc, donrà potser un quentendre a Espanya.

¿No 'ls ho sembla?

Llàstima que no tinguem esquadra!

Ab tot, nosaltres, ja es veu, per haver fet tart en la fiesta, quedém honrosamente fuera de combat.

Això es lo que hem fet sempre

D' ençà que patim les conseqüències d' aquell mal entes:
tanto monta
monta tanto
Isabel como Fernando.

* * *
A Madrit tenen més gana.
¡Mare de Deu quina fani!

Allò dels dos milions no 'ls hi va tocar a la dent.

Ne volen més.

Y després s' enfadan si 'ls hi diuen que viuen de caritat.

Ho fan com el sorje de *La butifarra de la llibertat*, que 'ls seus parents no vivian de *captes*, sinó de *regalos* del vehinat.

Ells lo mateix.

¡Pobra gent, quanta *hidalgia*!
Y... ¡quanta nobleza!

* * *
En Combes, el pare del nostre Lerroux, fa temps que mos dona una llissó de lo qu' es la llibertat jacobina.

La llissó es llarga y encara promet serho més.

Y 'l poble que la escolto, calla.
O be la aplauideix.

Y 'l Injusticia es proclamada lley.
Y la Llibertat se torna esclavitut pera molts.

Y tot en nom de la *civilisació*.
¡Pobre Fransa!

Riberenc.

NOTICIES

Lo dijous prop passat, en la sacristia de la Capella de la Verge de la Cinta, contragueren matrimoni nostre ben voltut amich D. Manel Martí, ab la distinguida senyoreta D. Consolació Sanchez.

Al donar nostra mes coral enhorabona á les famílies dels nuvis, desitjém que Deu concedeixi á 'n aquets totes les gracies y felicitats possibles dintre son nou estat.

El nou horari que començará el dia 1 de Maig á regi en la estació de Tortosa es:

Pels de la banda de Valencia

	arribardan	surtiran
El N.º 700 Rapit.	11'34	11'39
" 711 Correu-express 15'55	16'10	
" 721 Mixte-regular 2'3	2'27	
" 727 Mixte-discrecional 16'30		
" 1705 Carga ab 2.ª y 3.ª 6'46	7'10	

Pels de la banda de Barcelona

N.º 701 Rapit	18'43	18'48
" 702 Express 13'13	13'23	
" 712 Correu 1'43	2'4	
" 730 Carga ab 2.ª y 3.ª 21'31	21'56	
" 724 Mixto	20'40	

NOTA

Els trens rapids seran discrecionals y sols faran parada á París, Dijon Lyon, Cette, Cérbere Barcelona, Tortosa, Vinaroz, Castelló y Valencia, admeten pautes mentre hi hagi puesto en los dos unics vagons de que constarà el tren que seran un saló dormitori y un restaurant.

No está encara senyalada la diada que comensaran á circulá aqueixos trens.
Els numeros 724 y 727 son els de Banys que circulan del 20 de Juriol al 30 d'Agost de cada any.

Havem esperat transcurreguessen algunes sesions del Ajuntament a fi de podermos enterar de la contestació á la pregunta que feu lo concejal Sr. Domingo directò del *Diario de Tortosa* referent al import de las aceras y alcantarillas fetas y lo que habían pagat los propietaris y 'l Ajuntament, pero ni 'l un ni 'l altre per ara dihuent res; esperarérem.

Segons havém llegit en los periodics el Rey ha regalat als mallorquins lo Castell y boscos de Vellvert per lo que los hin doném la henhorabona, per algo

los ha servit tení á Maura Ministre. En cambi á nosaltres un ministre fill del pais mos vā regalà el que després que 'l Estat ja estava conforme per ser lo just y equitatiu, pagar la construcció del pont y nova travesia, ell va lograr una nota ab la que se obligava al Ajuntament de Tortosa pagués la nova travesia, com es la expropiació dels terrenos pera la construcció de las rampas del pont.

Una de las grans millors portadas á cap per los nostres pares de la patria ha sigut la instalació dels serveis de correus y de telegrafos en dos casas separadas, això es, pagà el poble de Tortosa dos llogués en lloc de un, á més de las obras corresponens pera la instalació que ja eran fetas, tot á cambi de que el public estés mes ven servit ens dihuen, sense demostrarlo y francament nosaltres tampoc hu sabémeureho ans el contrari el trobém mes car y mes incòmodo porque son dos serveis que 'l un es complement de 'l altre en la majoria dels cassos y sobre tot haventlos possats tan separats y fora dels centres comercials, 'l un al temple y 'l altre al carrer Ample.

¿Cuan més hauria valgut se hagués procurat obtenir una estació telefònica ja que cada dia se 'n van instalanne de noves per pobles de molta menos importància comercial que 'l nostre, que no la separació de locals dels esmentats serveis de correus y telegrafos.

El nou Administrado de Correus don Lucio Resa ha tingut la deferència de fersos sabé que ha pres posesió de son nou carrec y fersos oferimens que agrahim y que per lo tan quedem á la reciproca.

Lo nostre amic Sr. Bessé ha tingut la desgracia de perdre al seu senyor Pare (Q. A. C. S.) per lo que n' hi donem los mes sentit pessam.

Abuy s' han comensat en tots los temples las poeticas festas dedicadas á la Verge María que duran tot lo present

mes de maj. En la Iglesia del Rosé ab tal motiu abuy á la tarde á las 5 tindrà lloc despues de las oracions proprias y del sermó en tortosí que dirá lo Rd. don Tomas Bellpuig, Catredatic del Seminari, la benedicció y repartició de las *rosas*, organisce la profesó que recorrerà los carrers de costum.

Los diumenges segunts á la mateixa hora hi haurà sermó, que dirán en la llengua de la Comarca los renombrats oradors Rd. Dr. Ramon Chaverria, Rd. D. Tomas Cid Beneficiat, Rd. don Rafel Algueró Beneficiat y Rd. D. Joseph Matamoros per 'l ordre que acaban de citarse.

Tan los goixos, com les fulles ó flòs místics que se repartiran als fiels, tenen las oracions y jaculatorias impresa en tortosí y els goixos, portan una reseña de las principals mercés y indulgencias que poden gnanyar los confrares y devots del Rosé.

El bisemanari local "El Eco de la Fusión", demana mol acertadament y abraçó al President de la Diputació pera que pagui una porció de mesos atrasats que 's dehuen als pobres peons, caminés encorregats de la conservació de dife-rents trossos de carretera dintre de nostra Comarca; prec que LA VEU DE LA COMARCA també fá seu y tan més tractan-se de un acte de estricta justicia, quin á la Diputació no ha de serli ni gravós ni difícil tractan-se sols de unas cuan-tas centas pessetas.

Cóm a resultat de les conferencies celebades pels senyors Bisbes que's reuniiren dies passats a Saragossa, s' ha publicat una pastoral colectiva, document en el qual se reflejan tots els acorts adoptats. Prohibéixer en el territori de la seva jurisdicció la lectura de tots aquells periódics tan de Madrit com de províncies, que atacan a 'l Iglesia y ses persones, molt especialment ab oca-sió del nomenament del Pare Nozaleda.

Tortosa. Imp. FOQUET, P. Hospital 5.

— 20 —

lio 334, que firmó en los Concilios Toletanos 8.º 9.º y 10.º en tiempo del Papa Martino Primero. Y lo he hallado en el segundo tomo de los Concilios Generales, folio 864.

Cecilio año 688. Este dice Pujades libro 6.º capit. 127. folio 344, que firmó en el Concilio Toletano 13.º en tiempo del Papa Ioan Quinto.

Inviolato año de Christo 694. Este dice Pujades libro 6.º

capit. 133. folio 348, que firmó, y assistió en el Concilio Tole-

tano 16.º y 18.º cerca del tiempo del Papa Sergio primero.

En tiempo de Obispo Inviolato, se presume que fué la perda de Tortosa, porque no se halla otro Obispo desde el hasta la presa suya por los Moros, que fué en año 715. ó 716, como dice el mismo Pujades libro 6.º capit. 146. folio 356.

De donde se puede bien inferir, que fué Inviolato su último

Perlado, en cuyo tiempo tomaron los Moros á nuestra Tor-

tosa, porque del año 694. en que assistió Inviolato al dicho

Concilio, hasta el de 716. que fué presa, no ay mas de 20. ó

21. años, que estos y mas pudo durar, y vivir en su Obispado Inviolato. Porque consta claramente, que España se per-

dió en tiempo del infeliz Rey don Rodrigo, conquistada por

los Moros en el año 713. y de 714. 715. como lo refiere Illes-

cas en la primera parte de su Pontifical, libro 4.º capit. 26.

cerca del principio, folio 104. y hâzia la fin del mismo capi-

tulo, folio 108. y el Autor desta Historia de España, llamado

Abulcacim Tarif dice lo mismo en el libro primero, capit. 5.

fol. 13. y en el capitulo 9.º folio 23. y el Doctor Menescal

en el sermon del Rey don Layme, fol. 17. 18. y 21. dice lo

mismo.

De modo que á la dichas nuestra cuenta estuvo nuestra Ciudad de Tortosa por nuestros pecados en poder de los Mo-

ros 432 años, poco más, ó menos, que son los que ay desdel

año 716, que fué presa hasta el de 1148. en que fué recupe-

rada esta Ciudad, y sacada del poder dellos, por el invictis-

simo, y magnánimo Conde D. Ramón Berenguer de feliz

memoria, el qual després de ganada esta nuestra Ciudad de

Tortosa, la proveyó de Perlado nombrándoles para Obispo

della à Iaufrido, Abat de San Rufo, como se pondrà aquí el

dia en que fué electo, y consagrado, el nombre de los demás

10.6.00 obviatio quæsio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

Iñacio Díez, Anot. m. q. 1.º obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

Capitul. 6.º obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º

obviatio 6.º p. 1.º Quid omne la me aut. cap. 1.º</p

